

LIJST

3



Burger Belangen Enschede

gewoon
samen
doen!

www.burgerbelangenenschede.nl

VERKIEZINGSPROGRAMMA

Voorwoord

'Gewoon Samen Doen'

In de periode 2014-2018 was ons motto 'Gewoon Samen Doen', met de nadruk op Samen. In de afgelopen vier jaar hebben wij op een positief, kritische wijze politiek bedreven met deze stelling als leidraad. Gewoon met de beide benen op de grond en het samen doen, samen uitvoeren, samen actie en niet wachten maar via een effectieve weg gewoon oplossen. Met een heldere en nuchtere kijk op de ontwikkelingen in onze stad willen we de komende vier jaar ons werk blijven doen onder wederom het motto: 'Gewoon Samen Doen'.

Samen de schouders eronder blijven zetten naar een nog steviger fundament. Want we zijn nog niet klaar. Kijken we bijvoorbeeld naar de financiële problemen waarin Enschede verzeild was geraakt, dan zien we een sterke verbetering, maar nog lang niet alles is opgelost. Daarom moeten wij met ons allen goed blijven samenwerken en dat willen wij de komende jaren, met u 'Gewoon Samen Doen'.

Onze missie

Het is blijvend onze missie om de burger te betrekken bij gemeentelijke besluitvormingen. Samen met de burgers willen wij werken aan een welvarende stad waarin iedereen zich thuis voelt en waarin we samen zorgen voor elkaar. Burgerparticipatie begint met de belangen van onze burgers voorop te stellen en de stem van de burger een podium te geven.

Inhoud

Voorwoord	3
De doelstelling van Burgerbelangen Enschede (BBE)	5
Het karakter van Burgerbelangen Enschede (BBE)	5
Waarop richt Burgerbelangen Enschede (BBE) zich?	5
Wonen en Leven: 'Stad in het groen' dat blijft onze keuze	6
Specifieke aandacht voor dorps- en wijkraden	7
Openbare orde en veiligheid	11
Verkeer, vervoer en parkeren	12
Economie, werk en armoede	12
Huisvesting en woningbouw	13
Duurzaamheid en milieu	14
Klimaat actieve stad	15
Gezondheidszorg en sociale voorzieningen	15
Ouderen en senioren	16
Jeugd, jongeren en studenten	17
Integratiebeleid	18
Sport en cultuur	19
Onderwijs en scholing	19
Financiën, gemeentelijke lasten en subsidiebeleid	20
Recreatie en toerisme	21
Gemeente als partner	21
Intergemeentelijke samenwerking	22

De doelstelling van Burgerbelangen Enschede (BBE)

- BBE is er voor alle burgers en stelt zich als doel het welzijn en de welvaart van de inwoners van Enschede te bevorderen en de burgers meer te betrekken bij ons democratische stelsel.
- BBE wil dat de inwoners in de wijken en dorpen de invloed die zij reeds hebben gekregen, nog meer uitbreiden en dat zij meer inspraak krijgen in het beleid van onze gemeente.
- BBE vindt dat overleg aan de voorkant, tussen de gemeente en haar burgers, van groot belang is en wij willen daarom de reeds ingeslagen weg verder uitbouwen.
- BBE streeft ernaar om een grotere vertegenwoordiging in de gemeenteraad te krijgen om de belangen van al onze burgers, ongeacht hun afkomst, geaardheid, religie of landelijke politieke voorkeur nog beter te kunnen behartigen.
- BBE stelt nadrukkelijk dat basisbehoeften prioriteit hebben boven prestigeobjecten.

Het karakter van Burgerbelangen Enschede (BBE)

BBE is een zelfstandige en lokale politieke partij zonder enige landelijke binding die al 25 jaar in de gemeente Enschede voor haar burgers politiek, sociaal en maatschappelijk actief is en vooral een partij:

- Van praktisch ingestelde mensen met uiteenlopende landelijke politieke voorkeur.
- Voor jong en oud en door jong en oud.
- Die zelf haar kosten draagt omdat zij als lokale partij, in tegenstelling tot landelijke

- partijen, geen financiële rijksbijdrage of -ondersteuning ontvangt.
- Die gaat voor korte, krachtige, constructieve en productieve vergaderingen.
- Die het gezonde verstand de bovenaan laat voeren met een duidelijke visie waarin vooral de burger van Enschede zich herkent.
- Die de lokale maar zeker ook de individuele problemen op een ongecompliceerde en efficiënte wijze snel en oplossingsgericht wil aanpakken.
- Die eigen initiatief en betrokkenheid van de burger wil stimuleren en optimaal wil benutten, oftewel 'Gewoon Samen Doen'.

Waarop richt Burgerbelangen Enschede (BBE) zich?

BBE richt zich sinds de oprichting in 1993 op een aantal kernwaarden, waarop wij ook steeds in ons programma terugkomen.

- Samenwerking, veiligheid en leefbaarheid vóór en dienstbaarheid áán de burger blijft als een rode draad door ons programma lopen.
- De burger moet nog meer bij de politiek en het bestuur van onze stad worden betrokken. Daar waar we kunnen samenwerken met de burger moeten we dat gewoon doen.
- Basisbehoeften gaan voor prestigeobjecten.
- Een goede bereikbare stad voor bezoekers en inwoners. Bereikbaarheid en mobiliteit is van belang voor de werkgelegenheid en de economische ontwikkeling van de stad en ook voor het welzijn van de burgers.
- Duurzaamheidsmaatregelen, door gemeente en burgers, dienen een daadwerkelijke bijdrage te leveren aan de leefomgeving. Dit om ook de volgende generaties een toekomst te geven.

- In bijzondere gevallen moet bij besluitvorming gebruik kunnen worden gemaakt van een referendum, waarbij de uitslag als bindend geaccepteerd dient te worden.
- BBE is voorstander van een 'raadgevend panel' vanuit de inwoners dat uiteindelijk kan leiden tot een breed gedragen 'burgerbesluit'.
- Rijksbezuinigingen mogen niet ten koste gaan van sociaal maatschappelijke doelen die de minst draagkrachtigen in de samenleving treft.
- BBE is voorstander van een 'ideeën-makelaar' voor het nieuwe samenwerken! Een bemiddelaar die met de burgers meedenkt, hen verbindt met andere initiatiefnemers en daarnaast ideeën van burgers, organisaties en gemeente bij elkaar brengt. Hij/zij helpt bij gemeentelijke regelgeving en maakt de inwoners wegwijs in b.v. de financiële mogelijkheden.
- Voortdurend de (digitale) communicatie met en naar de burger verbeteren. Het verbeteren (van de kwaliteit en tijdigheid) van de communicatie überhaupt en meer inzetten op de digitale manier van communiceren met en naar de burger.
- Gemeentelijke informatie aan de burger gaat via de gemeentelijke websites maar ook via de media als Newsroom en Huis aan Huis. Belangrijk is dat het ook via de Sociale media zoals Facebook gaat. Alle informatie dient als input om de burger vroegtijdig te informeren en te betrekken bij de ontwikkelingen in stad en dorpen.
- Het buitengebied en de bedrijventerreinen dienen de komende jaren digitaal te worden ontsloten (breedband en/of glasvezel). Samen met de provincie moet erop worden toegezien dat hier doorlopend aandacht voor is.

Wonen en Leven: 'Stad in het groen' dat blijft onze keuze

In Enschede moeten wegen en pleinen, het openbaar groen, de dorpskernen, de leefbare wijken en onze aantrekkelijke veelzijdige binnenstad samen hét visitekaartje zijn en blijven van Enschede als dé meest aantrekkelijke stad van het Oosten.

- Enschede 'Stad in het groen' blijft onze keuze en ons streven.
- Voldoende biodiversiteit in de stad 'Enschede bloeit op'.
- Om de kwaliteit van de openbare ruimte te behouden zal de gemeente hierbij een regierol moeten blijven vervullen. Juist om ook op dit terrein de burgerparticipatie daadwerkelijk van de grond te krijgen.
- Het onderhoudsniveau van de openbare ruimte moet naar Basis+ worden verhoogd en daar waar mogelijk, dit samen gaan realiseren met de bewoners.
- Zelfbeheer en wijk- of straatadoptie: net als in voorgaande jaren weer actief inzetten op zelfbeheer en de mogelijkheden van adoptie verder onderzoeken. Op deze wijze kunnen bewoners, ondernemers en instellingen zelf zorgen voor de verfraaiing van hun eigen straat, plein of buurt.
- Ons mooie groene buitengebied uiteraard blijven behouden, want het vormt één van de aantrekkelijkste visitekaartjes van onze stad. Voor verandering en verbetering van de functies van de reeds in het buitengebied aanwezige en voor komende gebouwen is de 'Gids Buitenkans' leidend.
- Alle gebouwen en erven dienen hun relatie met het landschappelijk beeld te behouden om zo de Twentse identiteit zoveel mogelijk te beschermen.
- De positie van de agrariërs in het gehele buitengebied mogen door nieuwe ontwikkelingen op generlei wijze in het gedrang komen.

- Wonen in een mooie groene omgeving geeft een veilig en prettig gevoel en bevordert tevens een rustgevend en plezierig sociaal klimaat.
- Als gemeente samen met STAWEL ervoor zorgen dat er een toekomstvisie komt voor het gehele buitengebied.
- Bij de aanleg van nieuwe infrastructuur dient er voldoende groen in de plannen te zijn opgenomen.
- De Usseler Es met haar unieke 'bolling' mag niet worden bebouwd en moet als zodanig als cultureel erfgoed erkend worden en behouden blijven.

Het behoud van het groene buitengebied van Enschede waarborgen we door:

1. De stadsranden in Enschede niet verder op te schuiven en te bebouwen. Inbreiding gaat voor uitbreiding.
2. Zorgen voor voldoende rustpunten (bankjes) met name in het buitengebied om van het groen te genieten (rondje Enschede).
3. Projecten die tot doel hebben de kwaliteit van ons buitengebied te behouden en te versterken moeten worden gecontinueerd. Hierbij valt te denken aan onder andere het Landschapsfonds Enschede en de Groenblauwe diensten.

Specifieke aandacht voor dorps- en wijkraden

De dorps- en wijkraden krijgen een steeds belangrijkere positie. BBE is er voorstander van dat de leden van de dorps- en wijkraden rechtstreeks gekozen worden en zij daardoor een afspiegeling zijn van alle bewoners van de wijk.

- Middels de officiële dorps- of wijkraadstatus is tevens de subsidie gegarandeerd.
- De dorps- en wijkraden dienen op gezette tijden openbare en voor iedereen toegankelijke vergaderingen te houden.

- Hiervoor dienen de dorps- en wijkraden te kunnen beschikken over adequate digitale voorzieningen zoals website en sociale media en een voor iedereen toegankelijke voorziening zoals bijvoorbeeld een clubhuis, dorps- of wijkcentrum.
- De dorps- en wijkraden dienen in het allereerste stadium reeds betrokken te worden bij alle voornemens tot besluiten, plannen en ontwikkelingen die in hun dorp of wijk gaan spelen en zij dienen vervolgens adequaat op de hoogte te worden gehouden van de voortgang.
- Meer autonomie voor dorps- en wijkraden.
- De moderne dorps- en wijkraden dienen naast de wijkbudgetten een eigen begroting met budget te ontvangen voor onder andere maatschappelijke doeleinden, voor sport en spel en het groen in hun dorp of wijk.
- De dorps- en wijkraden dienen er zorg voor te dragen dat de wijkbudgetten bij iedereen bekend zijn en dat deze ook voor iedereen bereikbaar zijn.
- De wijkraden spelen een belangrijke rol bij het realiseren van de burgerparticipatie, het is noodzakelijk dat zij hun legitimiteit vergroten en zich meer profileren naar de bewoners toe.

Alle stadsdelen

Het Stadsdeelmanagement krijgt een steeds belangrijkere rol binnen de gemeente, daarom moeten we ervoor zorgen dat zij niet verder financieel worden uitgekleed.

- Ambtenaren moeten meer informatie ophalen bij de burgers om input te kunnen geven en om te denken en te handelen vanuit de samenleving, zodat een initiatief een raadsvoorstel gaat worden wat ook door de burgers wordt gedragen.
- Elk stadsdeel heeft de beschikking over een wijkbudget voor burgerinitiatieven welk budget ook in de toekomst voor elk stadsdeel beschikbaar moet blijven. De besteding hiervan dient in nauw overleg met de bewoners en dorps- en wijkraden plaats te vinden met extra aandacht voor

het gevoel er samen verantwoordelijk voor zijn (verantwoording Stadsdeelmanager).

- Bij het aanbesteden en inzetten van de wijkbudgetten voor onder andere burgerkracht, moet bij voorkeur gegund worden aan lokale bedrijven.
- De wijkbudgetten in stand houden en zo nodig verhogen.
- Wijkbudgetten mogen niet gebruikt worden voor het opvangen van bezuinigingen.
- Kinderboerderijen en speeltuinen in stand houden en tevens hun sociaal maatschappelijke functie laten vervullen.
- Blijven zorgen voor duidelijke schoolzones die zorgdragen voor veilige schoolomgevingen.
- Jongerenproblematiek en -overlast met name in de wijken moet worden aangepakt, mede ter verbetering van het veiligheidsgevoel.
- Bij herstructureringsprojecten is een sociaal plan een 'must' waarbij onder andere verhuiskosten en een terugkeergarantie onderdeel moeten uitmaken van het sociaal plan.
- Vanaf het eerste begin is er steeds actuele informatie en inspraak mogelijk voor de betrokken bewoners.
- Bij herinrichting van de openbare ruimte voldoende rekening houden met ouderen en mindervaliden die gebruik maken van onder andere rollator- en/of scootmobiel.
- Vrachtwagens en bestelbusjes weren in de straten door aan de randen van de wijken daarvoor speciaal bestemde parkeerplaatsen te realiseren.
- Wanneer het gewenst wordt vanuit de wijken, dan kan er 'vergunning parkeren' worden ingevoerd. Hierbij moet wel rekening worden gehouden met de effecten die dit kan hebben op de naastliggende straten en wijken.
- Meer ruimte geven voor wijkexperimenten. Een voorbeeld kan zijn een ontmoetingsplek in de wijk waar je woont en die gerund wordt door de wijkbewoners zelf.

Stadsdeel Zuid

Stadsdeel Zuid kenmerkt zich door de grote multiculturele mix aan bewoners, waarbij het opvalt dat de meesten er al lang en ook graag wonen. Zij hebben tevens een grote binding en betrokkenheid met hun eigen buurt. Dit komt nadrukkelijk tot uiting door het feit dat velen die door de herstructurering destijds moesten verhuizen, nu na de renovatie terug zijn gekeerd.

- De unieke multiculturele samenwerking moet hier blijven voortbestaan.
- De 'jongerenproblematiek' voortdurend blijven aanpakken mede door jongeren bij de aanpak te betrekken en zodoende dus samen met elkaar het probleem oplossen.
- Graffiti 'kunstenaars' streng aanpakken.
- Het achterstallig onderhoud van de straten en brinken dient te worden weg-gewerkt.
- De openbare ruimte in de zuidwijken dient overal dezelfde kwaliteit te hebben.
- Stroinkslanden Zuid en grote delen van de Wesselerbrink bestaan uit hoogbouw en huur- en koopwoningen uit de lagere prijsklasse. Die zijn interessant voor projectontwikkelaars, waardoor er veel onzelfstandige bewoning (kamerverhuur) en zelfstandige bewoning in de vorm van studio's voorkomt. Dat is in deze zuidwijken niet gewenst en daarom dient er continue aandacht te zijn voor de leefbaarheid in deze wijken.
- Power Zuid is een activeringscentrum waar mensen hun talenten kunnen ontdekken en ontwikkelen. Power Zuid is derhalve een belangrijke organisatie voor het stadsdeel Zuid welke dient te worden behouden en te beschikken over een geschikt onderkomen.
- Het 'Smiley-veld' verdient een groter onderkomen en moet meer worden ondersteund.
- Er moet meer snelheidscontrole komen op de hoofdwegen in de zuidwijken (racebanen).

Stadsdeel Oost

- BBE blijft van mening dat de bibliotheek in Glanerbrug moet blijven.
- Op het Euregio bedrijventerrein aan de spoorzijde een 'AutoHof' realiseren als vrachtwagenparkeerplaats met de benodigde voorzieningen.
- De verkeersveiligheid op het kruispunt Oostweg-Schukkinkweg blijft een aandachtspunt en ondanks de genomen maatregelen blijft de ontsluiting en bereikbaarheid van Oikos, Eilermarke en Eschmarke een probleem. De verkeersafwikkeling moet verder worden aangepast. Een tweede ontsluiting van Glanerbrug is nu dringend noodzakelijk.
- Het schoongemaakte 'Esmarkerveld' dient nu de woningmarkt weer is aangetrokken in de komende jaren te worden bebouwd met woningen in het middensegment.
- Er moet een budget beschikbaar worden gesteld voor herinrichting van de 'stroat' (het gedeelte Gronausestraat tussen Nieuw Frieslandstraat en de oude Grensovergang) zodat de straat veiliger wordt met name voor de fietsers.
- Bij de planvorming moeten de Dorpsraad, ondernemers en inwoners betrokken worden.
- Er moet in samenwerking met ondernemers en de dorpsraad Glanerbrug een nieuwe visie kernwinkelgebied worden opgesteld.
- De voortdurende overlast van drugsdealers en drugskopers in en rondom Glanerbrug moet nog intensiever en strenger worden aangepakt.
- Zwembad De Brug in Glanerbrug moet worden heropend.
- Nieuwe ontwikkelingen rondom Spaansland/Kuipersdijk zoals de Moskee en Hornbach mogen niet leiden tot een verhoging van de verkeersdruk en geluidsoverlast voor de omwonenden.
- Vanwege het toenemend verkeer op de Kuipersdijk dient er extra aandacht te zijn voor de verkeersveiligheid van de schoolgaande jeugd.

Stadsdeel Noord

- Er dient een onderzoek te komen naar de verkoop/bebouwing van de 'ZALO' gronden.
- In het dorp Lonneker is er voor senioren een tekort aan levensbestendige domotica-woningen, in overleg met de woningbouwcorporaties kijken naar een oplossing.
- De noodzaak en behoefte aan een dorpshuis blijft bestaan en die moet er ook komen.
- In de wijk Deppenbroek dient er meer aandacht en ondersteuning te komen voor de overlast m.b.t. het zwerfvuil.
- In de wijk Mekkelholt met name rondom het Fazantplein dient men de herstructurering goed te begeleiden en ervoor te zorgen dat er betrokkenheid bij de bewoners is. Duidelijkheid en informatie m.b.t. de herstructurering is in andere delen van de stad een succes gebleken en dient te worden voortgezet. Ingrijpende veranderingen in woongebieden moeten zoveel mogelijk transparant zijn en in samenspraak met omwonenden tot stand komen.
- De behoefte in Tweekelerveld aan een wijkcentrum blijft bestaan. Samen met de wijkraad wil BBE actief blijven zoeken naar oplossingen.
- In de komende periode moet er samen met de woningbouwcorporaties en wijkraad een begin worden gemaakt met de herstructurering van de wijk Tweekelerveld.
- Tijdens evenementen rondom het stadion en op het UT-terrein moet parkeren in de Sahara zoveel mogelijk worden ontlast. Er zijn voldoende P&R mogelijkheden. Tijdelijke parkeerverboden bij wedstrijden etc. kan hier een bijdrage aan leveren.
- Prioriteit dient te worden gelegd bij een optimale afstemming van activiteiten tussen de verschillende partners waar ook de wijkraad bij betrokken dient te worden.

Stadsdeel West

De ingezette betrokkenheid van de bewoners m.b.t. de herstructurering in Oost Boswinkel is een succes gebleken en dient te worden voortgezet. De overige ingrijpende veranderingen in en rondom woongebieden moeten zoveel mogelijk transparant zijn en in samenspraak met omwonenden tot stand komen.

- Door het realiseren van Hotel van der Valk aan de Zuiderval en de fast-foodrestaurants aan het Spaansland en de komst in de komende tijd van Bouwmarkt Hornbach, eveneens aan de Zuiderval en het Turks Cultureel Centrum aan de Weth. Beverstraat zal de verkeersdruk op de genoemde wegen nog meer toenemen. Dit mag niet leiden tot gevaarlijke situaties voor met name fietsers en ook in de toekomst niet zorgen voor nog meer verkeersoverlast voor de omwonenden.
- In de wijk Stadsveld moet worden voorkomen dat stadsbus en fietser gezamenlijk de fietsstraat gebruiken en een toename van vrachtverkeer moet worden vermeden.
- Om het kerkdorp Usselo aantrekkelijk te maken voor jonge gezinnen, moet het dorp ook woonvriendelijk worden voor starters en veilig worden voor kinderen, waardoor ook jongeren met kinderen in Usselo kunnen komen wonen en het dorp weer gaat leven.
- De Haaksbergerstraat in de dorpskern Usselo dient dan, als de nieuwe N18 gereed is, opnieuw ingericht te worden en dient dan ook een 30 KM-zone te worden met daar waar nodig bijvoorbeeld 'smiley' controle.
- Om Usselo een echt hart te geven moet het voor dorpsactiviteiten een herkenbaar dorpsplein krijgen.
- Het behouden van de recreatieve functie in Tweekelo is een must en de uitbreiding van bestaande bedrijvigheid in dat gebied dient zoveel mogelijk te worden voorkomen.
- Afstemming tussen de gemeenten

Enschede en Hengelo over de visie op het buitengebied Tweekelo is belangrijk. De gemeenten blijken niet altijd dezelfde visie te hebben, waardoor verschillend beleid wordt gehanteerd. Verdere industrialisering doet afbreuk aan de recreatieve en kleinschalige agrarische functie van Tweekelo.

- De zoutcavernes moeten op een goede milieuvriendelijke wijze worden gestabiliseerd.

Stadsdeel Centrum

Een goede bereikbaarheid voor alle vormen van vervoer van de binnenstad is essentieel voor de ontwikkeling van de stad. Het centrum van Enschede moet leefbaar, veilig en groen zijn voor bewoners, ondernemers en bezoekers. Een stad die vertier biedt door haar toonaangevende evenementen en culturele aanbod. Een stad die inspireert en creativiteit ondersteunt. Een stad met een moderne architectuur en historisch erfgoed.

- Behoud van een compacte binnenstad en wij gaan voor een binnenstad met een gevarieerd winkelaanbod waarbij wij de voorkeur geven aan kwaliteit en creativiteit.
- Zorg voor een goede bereikbaarheid van de binnenstad.
- Enschede is dé winkelstad van het oosten en in het kader van de '24 uur economie' zijn wij voorstanders van de zondagopenstelling van alle winkels.
- Ondernemers zijn in de eigen straat aanzet wanneer het gaat over de inrichting en het onderhoud daarvan. Daarbij is de gemeente dan wel faciliterend.
- Wonen boven de winkels actief stimuleren en ondersteunen met het Actieprogramma binnenstad zodat er ook een financiële prikkel is om dit voor elkaar te krijgen.
- De controle en het handhaven op overlast door (racende) scooters in de binnenstad heeft wat ons betreft i.v.m. de veiligheid van het winkelend publiek hoge prioriteit.
- De aanhoudende overlast van drugs- en hangjongeren moet nog meer aandacht krijgen, hiervoor willen wij meer fysieke handhaving inzetten onder andere door 'stadsmariniers' als BOA's (v.b. is Rotterdam) die de overlast keihard gaan aanpakken.
- De toenemende overlast van hangjongeren met name 's avonds laat in de Kalandersstraat verminderen of wegnemen door de sluitingstijd van de fastfood zaken aan te passen.
- Het stationsplein moet het visitekaartje van de binnenstad zijn en weer worden met een aanzuigende werking in het groen tussen NS-station en ingang Centrum, daar waar er ruimte is voor sport, kunst en gezellig verblijven. Een markant punt in de stad.
- Bij een gastvrije stad horen wat ons betreft ook basis faciliteiten zoals openbare toiletten, hiervan dienen er enkele terug te keren in de binnenstad.
- De Klokkensplas moet aantrekkelijker worden gemaakt voor de bezoeker.
- Toegang voor auto's en het vrachtverkeer in het stadserf enkel toelaten binnen strikte venstertijden en hiermee onnodig verkeer in de binnenstad weren. Vergunninghouders op kenteken hebben vanzelfsprekend 24/7 toegang.
- Het afval gescheiden aanbieden in het centrum moet eenvoudiger worden gemaakt voor binnenstadbewoners, door uitbreiding van goed bereikbare milieu-eilanden.
- Aan invalswegen binnen de Singels zien wij veelal verloedering van panden, wij willen dat het actieprogramma binnenstad in navolging op de pilot aan de Hengelosestraat, ook hiernaar toe wordt uitgebreid, waarbij panden worden opgeknapt door eigenaren en waarbij zij worden ondersteund door de gemeente.

Openbare orde en veiligheid

BBE blijft aandringen op nakoming en uitvoering van de toezegging door de Minister van Justitie in december 2012 dat er 1 wijkagent op de 5000 inwoners beschikbaar komt en deze wijkagenten ook als zodanig zullen worden ingezet en ook voortdurend in de wijken aanwezig zijn.

- De wijkagent dient in alle wijken op straat te zijn en tevens herkenbaar en benaderbaar en bekend te zijn. De wijkagenten zijn ook de ogen en oren voor onder andere de wijkteams.
- Preventief fouilleren indien nodig gebruiken als middel om de veiligheid te vergroten.
- Het plaatsen van (mobiele) camera's op alle (tijdelijke) onveilige plekken in de stad.
- Voortzetting van het coffeeshopbeleid en het gebruik en de handel van alle soorten van drugs op straat en bijkomende overlast niet te tolereren en er sterk op te blijven handhaven en dan met name op alcohol- en drugsgebruik in de openbare ruimte.
- Blijvend controleren en handhaven op criminele groepen zodat die geen invloed krijgen, hiervoor meer fysieke handhaving inzetten onder andere door 'Stadsmariniers' als BOA.
- In het kader van integrale acties ten behoeve van veiligheid en naleving van de milieuregels moeten de milieudelicten keihard worden aangepakt.
- Zorgen voor integrale veiligheidsaanpak en genoeg voorzieningen en 'beschutte' wijken.
- Wij zijn voor het instellen van de 'Aso-Wet' (Wet aanpak woonoverlast) via een APV.
- Wij willen meer geld beschikbaar stellen voor meer handhaving in stad en dorp om de overlast aan te kunnen pakken.
- De brandweerkazerne in Glanerbrug voldoet niet meer aan de ARBO eisen. Glanerbrug zou een nieuwe brandweerkazerne moeten krijgen.

Verkeer, vervoer en parkeren

Bereikbaarheid blijft voor BBE van groot belang. Dit geldt zowel voor de bereikbaarheid van de binnenstad en het centrum maar ook voor het economisch hart van Enschede met haar Kennispark, de Universiteit Twente, het B&S-park en de Technology Base. Optimalisatie van de bereikbaarheid mag niet ten koste gaan van extra belasting in wijken en dorpen. BBE wil aan de volgende knelpunten de komende periode prioriteit geven:

- Enschede dient zich samen met de Regio Twente en partners blijvend in te zetten op de strategische bereikbaarheid van onze stad, dit ter vergroting van ons arbeidspotentieel. De prioriteit ligt bij open verbindingen over de weg, het water en spoor in de richting van Munster, Zwolle en de Achterhoek.
- De realisatie van de NOEK is noodzakelijk ter ontlasting van het verkeer in de noordelijke wijken van Enschede en voor de bereikbaarheid van ons economisch hart, de Universiteit Twente het B&S Park en het Kennispark.
- Daar waar nodig de bestaande VOP's (zebrapaden) geregeld van nieuwe verf voorzien.
- De rood en groen signalering voor het oversteken op VOP's (zebrapaden) uitrusten met geluidssignalen t.b.v. mensen met visuele beperkingen.
- Er moeten in het centrum voldoende Mindervalide-parkeerplaatsen zijn die goed bereikbaar zijn.
- Een tweede ontsluiting van het grensdorp Glanerbrug is dringend noodzakelijk.
- Op de juiste wijze, samen met de bewoners, invulling geven aan goede en veilige wijkverkeerscirculatie plannen. Maar wij zijn niet voor het knippen in de wegen.
- Het verder uitvoeren en continueren van onze Fietsvisie waardoor er een goede doorstroom komt voor de fietsers. Hier

- profiteert ook het overige verkeer van.
- Het openbaar vervoer binnen de gemeente Enschede moet voor 65+ reizigers in de daluren tegen een gereduceerd bedrag te realiseren zijn.
- Samen met de centrumondernemers er voor zorgen dat het winkelend publiek periodiek parkeerkortingsacties aangeboden krijgt.
- Er moeten voldoende laadpalen zijn om de elektrische auto's op te kunnen laden (Ook in de parkeergarages).
- Parkeren voor gehandicapten in het bezit van een gehandicaptenparkeerkaart dient ook in de Van Heekgarage en dan met name op de MST plaatsen mogelijk te zijn. Het MST dient aan hen gratis gemeentelijke uitrijkaarten te verstrekken.
- De doorstroming van de singels verdient blijvend aandacht.

Economie, werk en armoede

Enschede heeft van alle grote steden in Nederland, relatief gezien het laagste aantal arbeidsplaatsen. Hierdoor is de werkloosheid, maar ook de armoede, in Enschede onevenredig hoog. Daarom dient er vol te worden ingezet op het scheppen van werkgelegenheid en te zorgen voor een goed vestigingsklimaat voor bedrijven. Wij willen in deze periode trachten extra prioriteit te geven aan:

- Behoud van het kindpakket zodat kinderen die in armoede leven kunnen blijven meedoen met sport, een fiets en een GSM hebben voor op school. Kinderen mogen niet de dupe worden van de armoedeval. Meedoen en perspectief bieden is belangrijk voor persoonlijke ontwikkeling en daarom voor ons het uitgangspunt.
- De schuldhulpverlening is hoog in Enschede, wij vinden dat de focus moet liggen op het voorkomen van schulden

- door preventie. We dienen hier al in het basisonderwijs mee te beginnen door goede voorlichting te geven. Ook de nazorg na een schuldsaneringstraject is van wezenlijk belang om mensen duurzaam uit de schulden te houden. Dit kan door samenwerking met bijvoorbeeld een Budgetcoach of een Schuldhulpmaatje.
- Begeleid de mensen die vanuit de stadsbank komen nog minstens 6 maanden om een goede structuur aan te brengen zodat de kans op een terugval nihil wordt.
- Er moet meer aandacht komen voor werk met behoud van uitkering en dan met name daar waar het de kans op regulier werk versterkt of knelpunten kan oplossen.
- Bij mensen in de bijstand moet de focus liggen op aandacht en participatie en minder op de uitkering zelf en dit dan conform rechtmatigheid uitvoeren. Door het goed in beeld brengen en hebben van het bestand zal dat de uitstroom naar een duurzame baan vergroten.
- De werkgelegenheid voor 50+ bevorderen door stimuleren van arbeidsparticipatie.
- Enschede met haar ROC, Saxion en Universiteit Twente is een broedplaats voor jong talent. Het is van groot belang dat wij dit talent behouden in en voor onze stad, daarom moet Enschede een aantrekkelijk vestigingsklimaat hebben voor (startende) kleine en grote bedrijven. Tevens dient er een goede bereikbaarheid te zijn.
- De Agenda van Twente moet wat ons betreft de focus hebben op bereikbaarheid van de regio t.b.v. de onderkant van de arbeidsmarkt en de jongeren. Daarbij dient met name het onderwijs nog beter aan te sluiten op de vraag vanuit de arbeidsmarkt.
- Het ondernemersloket is op de goede weg maar mag nog meer zichtbaar zijn voor ondernemend Enschede, zij dienen nog meer de spil te zijn tussen de gemeente en het bedrijfsleven. Ook de actieve internationale acquisitie om bedrijven naar Enschede te halen moeten we blijven ondersteunen.

- Ter optimalisatie van het woon-werkverkeer met Duitsland is het slechten van de bestaande grensbarrière (regels en wetgeving) een must. Samen met de overige grensgemeenten, Euregio en provincies moet dit collectief worden opgepakt.
- De transitie van het luchthaventerrein blijkt een succes. Ruim 100 hectare nieuw natuurgebied er bij, een unieke Evenementenlocatie, Safety Campus, Space 53 en dan de herontwikkeling van de bunkers en de landingsbaan die weer in gebruik is voor het vliegverkeer. Deze ingezette weg moeten wij blijven volgen en voldoende ruimte geven aan bedrijven die willen experimenteren binnen de gestelde kaders.
- Het vliegveld Twente moet opengesteld worden voor zakelijke Europese vluchten.
- ADT (Enschede + provincie) moet worden ontmanteld om daarmee de regie weer aan de gemeente Enschede te verstrekken om met name ervoor te zorgen dat het financieel niet uit de hand loopt.
- Wij zijn voor een gebiedsregisseur die zorgt dat alles wat gerealiseerd wordt binnen de afgesproken kaders blijft.
- Onderzoek de mogelijkheden van een innoverende foodcampus welke zelfvoorzienend is en waar verschillende agrarische functies bij elkaar worden gebracht in combinatie met het bedrijfsleven en het onderwijs.
- Een eigen voedsleconomie genereert werkgelegenheid en zal de lokale economie stimuleren en verduurzamen.
- Wij zijn voor het vrijgeven van de koopzondagen, e.e.a. door de ondernemers zelf te regelen in de hele stad.

Huisvesting en woningbouw

Het beleid om in delen van de stad op verspreide kavels woningen te bouwen anders dan oorspronkelijk gepland, heeft vruchten afgeworpen en we moeten er gewoon mee

doorgaan. De kwaliteit van de woonomgeving wordt hierdoor positief beïnvloedt en komt ten goede aan het woongenot.

- Wij pleiten ervoor dat gronden in het bezit van de gemeente met prioriteit worden bebouwd met een uitgebalanceerde mix van het woningbouwcontingent van goedkope huur, duurdere huur, goedkope koop en duurdere koop. Het Esmarkveld heeft inmiddels schone grond en moet nu als eerste worden bebouwd.
- Binnen nieuwbouw- en renovatieprojecten ruimte creëren en bouwen voor levensbestendig wonen met daarbij het toepassen van domotica.
- Voor de groep senioren meer realiseren van levensbestendige grondgebonden domotica-woningen in alle wijken. Deze senioren groep in onze gemeente wordt de komende jaren steeds groter en zij willen zo lang mogelijk in hun wijk blijven wonen.
- Realisatie van z.g. ‘werkwoningen’, dit zijn woningen annex kantoor t.b.v. ZZP ‘ers.
- Nieuw te bouwen woningen voorzien van energiezuinige maatregelen (zelfvoorzienend door onder andere zonnepanelen op het dak en geen gasleidingen). Dit om duurzame energievoorziening te realiseren.
- Bevordering van de doorstroming van goedkope huurwoningen naar een duurdere huurwoning en het systeem van loting opheffen en voorrang geven aan bewoners uit Enschede, burgers die plaatsgebonden zijn en burgers met een urgentieverklaring.
- Enschede moet ruimte bieden voor nieuwe concepten zoals bijvoorbeeld ‘Tiny Houses’. De reden is dat de ‘nieuwe’ generatie waarde hecht aan een andere manier van leven, waarbij ‘klein, kleiner, kleinst’ de essentie is van de veranderende woonwensen.
- De uitgifte van bouw kavels dient door inschrijving en loting te gebeuren.
- Bij renovatie/herstructurering van wijken en buurten de bewoners er direct bij betrekken en inspraak geven. Met name bij het tot stand komen van het sociaal plan en zorgen voor goede en doorlopende informatievoorzieningen.

- Bij de afweging over woningbouw meer bouwgrond bestemmen en geschikt maken voor particulier opdrachtgeverschap en daarbij rekening houden met de sociale doelgroepen.
- Bij gesubsidieerde gevelrenovatie niet alleen focussen op de aanloopstraten naar de binnenstad, ook de winkelpuien aan de invalswegen en in de wijken zijn belangrijk.
- Bewoners en ondernemers een impuls geven voor gevelrenovatie aan alle grote invalswegen en de toeloopstraten naar het centrum.

Duurzaamheid en milieu

Duurzaamheid is van ons allemaal, burgers, bedrijven en instellingen. Daarom is het noodzakelijk dat de overheid zowel intern als extern een coördinerende taak krijgt en behoudt maar ook de particuliere initiatieven stimuleert. De zorg voor duurzaamheid en het milieu loopt als een rode draad door alle sectoren van gemeentelijk beleid. Bij alle te nemen beslissingen moet gedacht worden aan de gevolgen van die beslissingen en dan met name m.b.t. het milieu. BBE wil aan de volgende punten de komende periode prioriteit geven:

- Door samenwerking tussen overheid, bedrijven en coöperaties zullen projecten moeten worden opgestart met als doel de reductie van CO2 uitstoot.
- Wij zien de noodzaak in van het scheiden van ons afval volgens het systeem de vervuiler betaald.
- Wij zijn tegen het invoeren van omgekeerd inzamelen.
- Duidelijkheid van de ophaalmomenten bekend maken via website, sociale media en door middel van de bekende gratis te verstrekken afvalkalender.
- Het ‘gratis’ storten van grof huishoudelijk afval moet weer ingevoerd worden.

- We gaan door met het ondergronds brengen van alle bovengrondse blokafvalcontainers met voldoende capaciteit en het verder aanleggen van milieueilanden.
- Het naast de bestaande afvalbrengpunten op termijn realiseren van minimaal één optimaal afvalbrengpunt met alle faciliteiten zoals bijvoorbeeld een kringloopwinkel.
- Het dumpen van afval in de openbare ruimte en het buitengebied is strafbaar en daar moet extra op worden gehandhaafd met meer en extra BOA's. Het moet hard worden aangepakt en worden bestraft met hoge boetes.
- Ter stimulering van de Enschedese ambities m.b.t. duurzaamheid de aanvraag voor vergunningen voor burgers en ondernemers vereenvoudigen.
- De ingezette lokale initiatieven van stadslandbouw nog meer stimuleren en het groenbeheer en groenonderhoud in straten, in wijken en buurten nog meer in handen geven van actieve burgers en dit tevens goed faciliteren.
- Wij zijn voorstander van het plaatsen van zonnepanelen op de voormalige bouwgrond in het verlengde van de Vosbultweg op de velden 15 en 16 in de Esmarke.
- Geen windmolens in het buitengebied.

Klimaat actieve stad

Met het oog op de klimaatverandering zet Enschede zich vol in om toekomstgerichte maatregelen te treffen. Onder andere de Stadsbeek en herinrichting van de Oldenzaalsestraat zijn hier goede voorbeelden van. Ook voor de komende periode zal hier volgens ons vol op ingezet moeten worden.

- Wij streven naar een gezonder en leefbaar Enschede. Dat betekent dat alles met betrekking tot onze luchtkwaliteit onze volle aandacht vraagt. Bewezen is dat met name brommers en scooters ver boven de fijnstof norm scoren. De

komende periode vraagt dit de juiste en de extra maatregelen.

- Enschede gaat samen met de gemeenten in de Regio Twente werken aan een gezamenlijke visie op onze ondergrond. Waarbij geothermie en energieopslag belangrijke thema's zijn. Daarnaast heeft onze dieper gelegen ondergrond in relatie tot zoutcavernes, permanente aandacht. Ons doel voor de komende jaren is meer zeggenschap voor de gemeente te krijgen over ons eigen grondgebied. Communicatie mag niet via het rijk lopen maar moet direct naar onze inwoners toe plaats vinden.
- Enschede is een stad op een stuwwal. Daarnaast onttrekt de industrie geen of aanmerkelijk minder grondwater dan vroeger. Dit heeft een negatief effect op de hoogte van de grondwaterstanden. Op veel plekken worden al effectieve maatregelen genomen (stadsbeek, drainage in Noord), maar hier moet continue aandacht voor blijven. Collectieve maatregelen samen met inwoners en bedrijven blijven noodzakelijk.

Gezondheidszorg en sociale voorzieningen

De Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) dient in de participatiemaatschappij voor de zorgvrager op eenvoudige regelgeving te zijn gebaseerd en dient ook als zodanig te worden toegepast. Daarmee kan de noodzakelijke deelname aan de maatschappij door deze steeds groter wordende zorg behoevende groep die om ondersteuning vraagt, worden bevorderd en gerealiseerd.

- De ‘Jeugdzorg’, en dan met name voor hen die een GGZ indicatie hebben, schiet tekort door landelijk beleid. Hulpverleners kunnen bijna nergens terecht met een GGZ cliënt/patiënt waardoor er onverantwoord veel cliënten/patiënten

- op straat lopen. Er móet, ook lokaal, meer geld voor hen beschikbaar komen om meer zorgplekken in te kopen en om cliënten/patiënten verantwoorde menswaardige hulp te kunnen bieden.
- Bij aanpassingen en/of wijzigingen van de WMO voorzieningen dient er altijd vooraf overleg met de WMO-raad plaats te vinden. De adviezen van deze raad dienen bij alle besluitvormingen te worden meegewogen. Dit om de toegankelijkheid voor alle doelgroepen te garanderen. De zorg voor gehandicapten, mindervaliden en senioren in de samenleving dient optimaal, middels maatwerk, te worden gerealiseerd.
- Het WMO uitvoerende beleid moet meer op de zelfredzaamheid zijn gericht en het moet minder afhankelijk zijn van de bezuinigingen in het sociale domein.
- De negen wijkteams dienen in de gelegenheid te zijn en in staat te blijven de aan hen opgedragen werkzaamheden naar behoren te doen. Wij willen echt waken voor een 'overkill' in werkzaamheden en financiën.
- Bij een ZZP indicatie voor professionele zorg in de thuissituatie, zowel WMO als WLZ, moet de wijkverpleegkundige als professional altijd het eerste uitgangspunt van zorg zijn.
- Mantelzorg en vrijwilligerswerk is altijd aanvullende 'zorg/hulp', de gemeente behoudt hierin haar verantwoordelijkheid.
- Door allerlei bijbetalingen in de zorg dient stapeling te worden vermeden en tevens dient tweedeling in de maatschappij met alle kracht te worden voorkomen. Daartoe dienen de zwakkeren in onze samenleving gewezen worden op al de voor hen beschikbare financiële mogelijkheden. Het gebruik van bijvoorbeeld de bijzondere bijstand is een wettelijk recht.
- De WMO moet voor de zorgvrager op eenvoudige regelgeving zijn gebaseerd en ook als zodanig worden toegepast om deelname aan de maatschappij door deze groep mogelijk te maken, te bevorderen en te realiseren.
- De zorgvrager kan gratis gebruik maken

- van de kennis, advies en steun van een 'cliëntondersteuner'.
- De sociale voorzieningen dienen op peil te blijven. Misbruik van PGB's en fraude binnen de maatschappelijke ondersteuning (WMO-WLZ) dient door controle en handhaving krachtig worden aangepakt en te worden bestreden.
- Zorg aanbieders én onderaannemers dienen HKT gecertificeerd en erkend te zijn en dienen aan alle wettelijke eisen te voldoen. Dit geldt ook voor al hun medewerkers.

Ouderen en senioren

Het aantal ouderen zal de komende jaren fors toenemen en heeft daarom extra aandacht. Samen dienen we te zorgen voor een seniorenvriendelijke gemeente met een beleid gericht op ouderen en generatiebewust, zodat eenieder volwaardig en zelfstandig kan blijven meedoen aan onze samenleving. Daarvoor dienen we onder andere:

- Zinnvolle ontmoetingen en activiteiten te organiseren tussen mensen met name om waardig ouder te worden en vooral om eenzaamheid te voorkomen.
- De Stichting Vitaliteit en Veiligheid Voor Senioren (VVVS) dient haar preventieve vleugels verder uit te slaan van individuele instructie thuis ook naar de zorginstellingen.
- Voor senioren groepssport 'voor en door ouderen' stimuleren en te faciliteren.
- Binnen het ouderenbeleid in onze gemeente dienen de ouderen zelf een belangrijke stem te hebben. De adviezen van de WMO Raad, ouderenbonden en/of participatieraad moeten altijd en bij alle besluitvormingen worden meegewogen.
- Het welbevinden en het compensatiebeginsel voor ouderen moet voorop staan. De uitvoering van zorg en ondersteuning aan senioren mag niet vastlopen op regeltjes, procedures en administratie.
- Compensatiemiddelen vanuit de WMO

(sociale voorzieningen) dienen te allen tijde als maatwerk beschikbaar te blijven en het kwijtscheldingsbeleid en de hulp bij het invullen van formulieren moeten we handhaven.

- Extra aandacht dient er te zijn voor (alleenstaande) senioren met een onvoldoende sociaal netwerk, dit om uitsluiting en vereenzaming te voorkomen.
- Mantelzorgers worden steeds belangrijker in de zorg, zij verdienen aandacht en goede begeleiding.
- Senioren vormen een groeiend aandeel in de opbouw van de bevolking van Enschede en daar moeten we steeds meer rekening mee gaan houden. Preventief gezondheidsbeleid door onder andere de wijkverpleegkundige is essentieel. Hun 'zorg-tijd' mag niet verloren gaan door allerlei bureaucratische en administratieve taken.
- Senioren met een ZZP (Zorg Zwaarte Pakket) indicatie moeten vanuit de WMO en/of WLZ zelfstandig in hun woning en wijk kunnen blijven wonen en daarom dienen er voldoende levensbestendige domotica-appartementen en grondgebonden woningen in alle wijken beschikbaar te zijn of te komen.
- Deze levensbestendige (senioren) woningen dienen zoveel mogelijk in de buurt van sociale en maatschappelijke voorzieningen te worden gerealiseerd.
- Het aantal plekken waar senioren elkaar kunnen ontmoeten zoals de Huiskamers van de buurt dienen naar behoefte te worden uitgebreid naar alle wijken en we moeten er vooral voor waken dat deze 'huiskamers' niet alleen bij vitale sportverenigingen worden ondergebracht maar als een zelfstandige ontmoetingsplek in de wijk.
- In de daluren moeten de senioren met de 65+ pas voor een gereduceerd tarief vervoer krijgen. Een veilig, betaalbaar en goed toegankelijk openbaar vervoer van en naar de binnenstad verhoogt de mobiliteit van de ouderen, het voorkomt vereenzaming en bevordert hun gevoel van zelfredzaamheid.
- De mogelijkheden voor een leven lang kunnen leren dienen we uit te breiden en

meer te stimuleren, ook voor hen die het niet zomaar zelf kunnen betalen. Ouderen die dat kunnen en willen, proberen aan (vrijwilligers) werk te helpen. Het daarvoor instellen van een seniorendeskundigenbank voor vrijwilligerswerk is daarbij van belang.

- Stimuleren van digitale vaardigheden (PC en iPad) met daarnaast wel het behoud van het zogeheten vangnet (papier en telefoon). Projecten die gericht zijn op activering van ouderen dienen een structureel karakter te krijgen.
- Een senioren welzijnsplan moet samenhang brengen in alle activiteiten voor ouderen wat gericht is op hun welbevinden en op hun gezondheid, maar vooral ook op het zelfstandig kunnen blijven functioneren.

Jeugd, jongeren en studenten

De jeugd is onze toekomst waar we in moeten investeren en hen dus niet aan het lot overlaten. In de huidige tijd met een nog steeds te hoge werkloosheid en de daaruit voortvloeiende invloeden, moet de jeugd onze volledige aandacht hebben.

- Het bedrijfsleven moet nog meer worden opgeroepen om voor jeugdigen een stage- of werkplek aan te bieden. Jeugd- en jongerenwerk dient een vaste plaats te krijgen in de Enschedese samenleving. Een wisselvallig jongeren- en arbeidsbeleid schept onduidelijkheid en gaat ten koste van een vaste structuur en de kwaliteit.
- De Jeugdwerkloosheid moet met alle middelen worden bestreden. Als de jeugd vertrekt verdwijnt de dynamiek uit de stad en neemt de vergrijzing nog meer toe.
- Er wonen veel jongeren in Enschede waaronder veel studenten. Enschede is een echte studentenstad en daar horen

- onder andere voldoende betaalbare woningen voor de studenten bij. Dit moet samen met de woningbouwcorporaties worden aangepakt. Een teveel aan studenten in onzelfstandige woonvormen in één straat/wijk moet hierbij worden vermeden.
- Het opstarten van bedrijven door studenten moet blijvend worden ondersteund.
- Enschede heeft t.o.v. de omliggende gemeenten de meeste jonge criminelen en is het een veelvuldige pleegplaats. Hierop moet nog meer worden geanticipeerd. De betreffende jongeren moeten in kaart worden gebracht en begeleid naar een zinvolle tijdsbesteding.
- Bij misstappen van de jeugd worden de ouders altijd op de hoogte gebracht en dienen de kosten van vernieling op de ouders te worden verhaald. Ook moet worden gekeken of de ouders bij hun opvoedende taken moeten worden ondersteund.
- Jongeren doen toenemend een beroep op de schuldhulpverlening, we moeten hen en ook hun ouders voorlichting geven hoe met het beschikbare geld om te gaan.

Integratiebeleid

Enschede is een multiculturele stad. De waardevolle elementen uit al deze culturen tezamen dienen we zo optimaal mogelijk te benutten. Alle inwoners van Enschede maken de stad tot wat het is en geven haar een specifiek en kleurrijk karakter. Het is belangrijk om ideeën en aspiraties van etnische groepen tot hun recht te laten komen. Het is van essentieel belang dat zij de Nederlandse taal beheersen en daarnaast ook leren om Enschedeër te zijn met alle rechten en plichten zoals die voor iedereen gelden.

- Voor een zo groot mogelijke integratie streven wij naar een multiculturele samenleving waaraan elke Enschedeër met behoud van de eigen cultuur kan mee participeren.

- Wij zijn geen voorstanders van groot-schalige maatschappelijke of culturele centra hoofdzakelijk gericht op één niet Nederlandse cultuur.
- Culturele activiteiten dienen te allen tijde rekenschap te houden met het multiculturele en openbare karakter van onze samenleving.
- Een introductie of ontplooiing van culturele activiteiten dient in overeenstemming te zijn met het welbevinden van de omgeving. De gemeente dient integratie gericht te denken en dient geen medewerking te verlenen aan activiteiten die culturele distanties veroorzaken.
- In Enschede Zuid, waar veel Syrisch Orthodoxe Nederlanders wonen, heerst een andere problematiek dan bijvoorbeeld in Enschede Noord, waar veel Turkse Nederlanders wonen. Hier moet goed op ingezoomd worden en veel zaken moeten uit de taboesfeer gehaald worden en we moeten tot een eerlijk oprecht debat komen met elkaar. Dit kan de lokale politiek prima initiëren.
- Arbeidsmigrant en asielzoeker:

Arbeidsmigrant

Dit zijn vaak Oost-Europeanen of grenswerkers. Deze hebben andere problemen dan de andere groepen. Voor deze groep ligt de grootste verantwoordelijkheid bij de ondernemers en bedrijven die gebruik maken van de diensten van deze mensen. Huisvesting van deze personen en bovenmatig alcohol gebruik is vaak een probleem. Bedrijven hebben de lusten en de burgers, lees lokale overheid, hebben de lasten. De gemeente moet met de ondernemers die arbeidsmigranten in dienst hebben om tafel gaan om de verantwoordelijkheid samen te delen en te zorgen voor een leefbaardere omgeving voor iedereen.

Asielzoeker

In Enschede hebben we veel gedoe gehad m.b.t. de komst van een AZC. De kern van het probleem ligt bij het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA). Lokale politici weten en kennen de gevoeligheden in hun stad of dorp. Dus

de lokale politiek moet in voorkomend geval de zeggenschap hebben over de locatie(s) en het COA moet de inhoud gaan uitvoeren van het Asielbeleid.

Sport en cultuur

Sport is van groot belang voor het welzijn en welbevinden en moet voor iedere inwoner toegankelijk zijn. Hiertoe dient de sport in de gemeente Enschede een impuls te krijgen en het benodigde extra budget dient hiervoor te worden vrijgemaakt.

- Realiseren van outdoor fitness parken in de stadsdelen. Om de deelname aan conditie- en recreatiesport van alle bevolkingsgroepen te stimuleren moeten we de behoefte bepalen of er XXL fitnessparken moeten worden opgezet en dienen er meer fietspaden en -routes (waaronder ruiterspaden, trimplaats, skeelerbanen) in het buitengebied worden aangelegd. Dit met een goede bewegwijzering en voorzien van de nodige rustpunten met zitbankjes en afvalbakken.
- Realiseren van een mountainbike- en/of fietscrossbaan binnen de gemeente grenzen.
- Ontwikkelen van een centraal gelegen Topsport Centrum Enschede met daarbij een multifunctionele ruimte dat onder andere als clublokaal/clubhuis dient. Dit op het 'Diekman' sportterrein.
- Maatschappelijke activiteiten door 'vitale' verenigingen zijn prima, maar sport moet voor hen de core business zijn.
- Maatschappelijke activiteiten kunnen bij sportverenigingen een extra belasting leggen op het vrijwillig kader en mogen zodoende niet leidend zijn in relatie tot subsidies.
- Culturele instellingen en sportverenigingen hebben een grote maatschappelijke betekenis en bestaan door de inzet van de vrijwilligers, zij verdienen de noodzakelijke aandacht en ondersteuning, maar er mag ook best meer aandacht en waardering zijn voor de vrijwilligers!
- De gemeente Enschede moet actiever

aan de slag met het aanvragen en verkrijgen van Europese, landelijke en provinciale subsidies. Het nieuwe systeem van de sportsubsidie dient ieder jaar te worden geëvalueerd om te bezien of aan de doelstellingen is voldaan.

- De volksgezondheid mag nooit op het spel staan, daarom alle kunstgrasvelden zo spoedig mogelijk onderwerpen aan een grondig onderzoek naar de aanwezigheid van schadelijke stoffen en indien nodig deze kunstgrasmatten vervangen door een alternatieve mat.
- De overdekte zwembaden dienen we zoveel mogelijk te behouden op de huidige locaties.
- Alle Enschedeërs, en dan met name de jongeren, dienen in de gelegenheid gesteld te worden om deel te kunnen nemen aan activiteiten op sportief en cultureel gebied.
- De gemeente dient de deelname aan sportieve activiteiten van burgers van met name niet westerse afkomst meer te stimuleren en te activeren en tevens wijkgerichte multiculturele sportactiviteiten waar mogelijk te ondersteunen.

Onderwijs en scholing

Het is een feit dat Enschede alle vormen van onderwijs kent en wij die ook huisvesten. Er is veel kennis vlakbij huis die door de gemeente in haar beleid kan worden benut. De duizenden studenten die in Enschede studeren en wonen, dienen aansluitend een goed studentenleven ook kansen te krijgen de opgedane kennis en het geleerde in praktijk te brengen binnen de Enschedese economie. Het is jammer dat jong talent hier wel studeert, maar vaak ergens anders gaat werken Er moet op worden ingezet deze mensen hier te behouden.

- De gemeente moet aan de jonge studenten uitdagingen kunnen bieden. Dit kan alleen als de gemeente haar samenwerking met het Technisch Onderwijs, het Middelbare Beroepsonderwijs (MBO),

- het ROC, de Saxion Hogeschool en de Universiteit Twente nog meer verbreedt
- Het Integraal Kind Centrum (IKC) vinden wij belangrijk, deze biedt naast de hogere efficiency voor de zorg van de kinderen ook efficiënte voordelen voor de ouders en verzorgers door de minimalisering van de lijnen tussen de verschillende instellingen. Daartoe dient een gedeelte van het maatschappelijke en culturele budget te worden ingezet voor de stimulering van activiteiten rondom scholen.
- Wij zijn groot voorstander van het opstarten van een project om in het basisonderwijs de Duitse taal op te nemen in het lesprogramma en dat te intensiveren in het voortgezet onderwijs.
- ICT is de drijvende kracht achter onze economie. Daarom zijn wij voor stimulerend d.m.v. ICT kennismakingsprojecten en de integratie van ICT onderwijs in het basis- en middelbaar onderwijs.
- Bewegingsonderwijs dient een volwaardige plaats in te nemen in het gehele onderwijs om bewegingsarmoede en zwaarlijvigheid tegen te gaan. Ruim 20% van de jongeren is te zwaar. Schoolfitness dient oplossingsgericht te worden gestimuleerd.
- BBE Enschede wil alle talenten goed benutten. Het is dus belangrijk om:
 1. De werkgelegenheid op zodanige wijze te bevorderen dat elke groep van onze bevolking hiervan profiteert
 2. Aan iedereen de gelegenheid te bieden zijn of haar culturele waarden uit te dragen ter bevordering van een kleurrijke stad
 3. Te investeren in mensen, want mensen maken de stad.
- Wij vinden een goede kinderdagopvang van wezenlijk belang, maar de ouders blijven daarbij wel de eerstverantwoordelijken voor hun kinderen.
- De gemeente dient te faciliteren in vraag en aanbod tussen bedrijven en het onderwijs m.n. specifiek op het technisch onderwijs.
- De Lokale Educatieve Agenda (LEA) dient behouden te blijven.

- Er moet weer achtereenvolgens worden opgezet (voorheen dug-out) om uitstroom en voortijdig schoolverlaten tot een minimum te beperken.
- Er moet structureel middelen ter beschikking worden gesteld ter bevordering van de integratie. Scholen dienen hier meer aandacht aan te besteden en de lokale overheid dient dit mogelijk te maken.
- Het beste middel tegen armoedebestrijding is meedoen aan de maatschappij. Dit door scholing, participatie en het bieden van werkgelegenheid aan jong en oud.
- Op stedelijk niveau moet er een seniorenkundigenbank opgezet worden, zodat de expertise van de ouderen ingezet kan worden en daardoor kennis behouden blijft.
- Ouders moeten bij het ontwikkelen van activiteiten nadrukkelijk betrokken worden, zodat zij invloed hebben bij de ontwikkelingen.

Financiën, gemeentelijke lasten en subsidiebeleid

Het grote planoptimisme m.b.t. het grondbeleid uit het verleden en de demografische ontwikkelingen (zaken waarvoor wij als BBE altijd hebben gewaarschuwd) en de achter ons liggende economische recessie zijn er de oorzaak van dat onze financiële positie nog steeds onder druk staat. Ook de nodige rijksmaatregelen dragen hier niet in positieve zin aan bij. Het is noodzakelijk dat de gemeente druk op het rijk blijft uitoefenen en de regering in Den Haag duidelijk blijft maken dat de verdeling van de 'rijks gelden' gecorrigeerd moet worden.

- Het kritisch volgen van de ontwikkelingen rond de bouw en de exploitatie van grote en kostbare projecten, en de mogelijkheden bekijken om meer courant gemeentelijk vastgoed te verkopen.

- Doelstellingen van beleid dienen vooraf te worden getoetst op haalbaarheid en bij uitvoering van objecten niet alleen kijken naar de directe kosten maar ook naar de risico's en de onderhoudskosten.
- Voortdurend dient bestaand beleid te worden geëvalueerd. Als doelstellingen van beleid niet kunnen worden gehaald dan dient de beslissing te worden genomen om de uitvoering bij te stellen dan wel te stoppen. Daarom ook dienen er regelmatig en bij voortduring tussenrapportages te worden uitgebracht aan de gemeenteraad.
- Hondenbelasting moet een bestemmingsheffing zijn en de inkomsten uit deze belasting moeten dan ook als zodanig voor het doel gebruikt worden.
- Lastenverhoging voor de burger door verhoging van de OZB mag niet hoger zijn dan de inflatiecorrectie.
- Er mag geen financiële ongelijkheid bestaan in de OZB-heffingsbedragen tussen bewoners van het buitengebied t.o.v. hen die in de stad wonen.
- Reserveringen bij afvalstoffenheffing en rioolreiniging (doelheffingen) mogen alleen gebruikt worden voor toekomstige projecten binnen deze producten en niet worden gebruikt om gaten in de begroting te dichten (daarvoor zijn de reserves bedoeld).
- Het subsidiebeleid moet worden getoetst en geëvalueerd op maatschappelijk nut en de subsidies dienen vooral te worden beschouwd als opstarthulp.
- De 'opstart-subsidie' voor kleine initiatieven dienen we anders te organiseren.
- Om de burgerparticipatie en het vrijwilligerswerk komende periode daadwerkelijk van de grond te krijgen, dienen we daarvoor extra financiële middelen beschikbaar te stellen.
- Partijen waarmee de gemeente een financiële relatie heeft, dienen jaarlijks een deugdelijke financiële verslaglegging naar de gemeente te overleggen.
- Monopolie op gemeentelijke subsidie moet eraf (elk initiatief moet gehoord en bekeken worden).

Recreatie en toerisme

BBE Enschede vindt dat we hier fors op moeten inzetten. De komende jaren gaat er een steeds grotere groep mensen met pensioen. Dit is over het algemeen een doelgroep met bestedingsmogelijkheden en veel vrije tijd, dus ook goed voor de economie van Enschede.

- Enschede heeft de mogelijkheden om op het gebied van recreatie en toerisme de komende jaren sterk te groeien. Niet alleen dagjesmensen, maar ook voor meerdaagse verblijven biedt Enschede vele mogelijkheden, denk daarbij met name aan Boekelo, Usselo, Twakkelo, Rutbeek etc.
- De combinatie stad, natuur, platteland en buitengebied moet beter vermarkt worden.
- Voor een krachtige marketing en promotie is een optimalisering tussen recreatie en toerisme, cultuur en evenementenbeleid noodzakelijk.
- Verkoop van 'onze' streekproducten moet veel meer worden gestimuleerd.
- Voor het stimuleren van Enschede als het 'zakelijke centrum', dient er landelijk en ook euregionaal meer te worden gelobby't. Daarnaast moet Enschede zich meer profileren als gastgemeente voor en bij grote internationale conferenties.
- Evenementen dienen binnen de financiële kaders te worden georganiseerd. Daarnaast moet het een uitnodigend en aantrekkelijk karakter hebben voor de gasten die onze stad willen bezoeken. Een stad die vertier biedt door haar evenementen.

Gemeente als partner

BBE wil ook de komende periode uitgebreid inzetten op en experimenteren met (onorthodoxe) mogelijkheden tot nieuwe vormen van inspraak en participatie.

- Het contact tussen burger en overheid moet worden verbeterd. Ambtenaren moeten (maatschappelijke) stages binnen de gemeente en ondernemingen door lopen en worden gestimuleerd in het circuleren van baan en plek.
- De ambtenaren die het beleid moeten maken dienen zich meer onder de burgers te begeven om te peilen en de benodigde input op te halen.
- Bij het indienen van aanvragen zou meteen een schriftelijke bevestiging van ontvangst inclusief vermelding van bijgevoegde stukken moeten worden gegeven. Er moet worden gestreefd naar een reactie/terugkoppeling binnen twee werkdagen.
- Bij elk raadsvoorstel moet duidelijk worden gemaakt in hoeverre burgers betrokken zijn of worden betrokken. Niet elk raadsvoorstel leent zich voor een hogere mate van burgerparticipatie en derhalve is het van groot belang dat heel expliciet het verwachtingspatroon wordt gemanaged.
- De gemeente communiceert op een begrijpelijke manier met haar inwoners en voorziet officiële documenten indien nodig van een duidelijke samenvatting in 'Jip-en-Janneke' taal.
- De (digitale) ontsluiting van officiële documenten van het college en de raad moet worden verbeterd. Maak van een burger geen spoorzoeker en overlaad hem/haar ook niet met te veel informatie.
- Wij willen derhalve voorstellen om in te zetten op gepersonaliseerde informatievoorziening, waarbij eenieder desgewenst enkel de voor hem/haar belangrijke informatie ontvangt.
- Documenten over bepaalde thema's/lokaties/projecten dienen veel gemakkelijker te vinden zijn en de zoekresultaten moeten worden voorzien van relevante (politieke) besluiten, achtergrond en context omtrent het desbetreffende onderwerp.
- Wij willen dat er meer wordt ingezet op transparantie van (achtergrond) informatie en willen derhalve hoog inzetten op het inzichtelijk maken van informatie.

- De overheid hoort geen barrière te zijn, maar faciliterend in goede initiatieven. Inwoners, ondernemers en organisaties dienen te worden ondersteund met de diverse aanvragen en dienen niet het idee te krijgen dat ze worden tegengewerkt.
- Wij gaan uit van de kracht van de inwoners en vinden het dan ook van belang dat elke inwoner van Enschede tijdens een stadsdeel of stedelijke commissievergadering kan inspreken en kan participeren. Wanneer men het gevoel heeft te worden gehoord, zal de afstand van de burger tot de politiek afnemen.

Intergemeentelijke samenwerking

De rol van de Regio Twente en van Netwerkstad moet worden beperkt tot de bestaande doetaken.

- Vergaderingen dienen uitsluitend in het teken te staan van de uitvoering van deze doetaken.
- De functie van Netwerkstad moet worden beperkt. Zij dient zich vooral te richten op economische versterking van de regio. Netwerkstad behoeft in onze ogen geen eigen ambtelijke organisatie te hebben.
- Wij zijn voorstander van een goede samenwerking tussen de 14 Twentse gemeenten.
- Ook vinden wij dat samenwerking niet bij de landsgrens stopt en dat de contacten in Euregioverband moeten blijven en moeten worden versterkt.
- Voor wat betreft de drie decentralisaties (Wet Jeugdzorg, Wet Maatschappelijke Ondersteuning en de Participatiewet) nog meer en intensievere lokale samenwerking zoeken met andere Twentse gemeenten met behoud van de lokale inkleuring.

Speerpunten 2018-2022

Leefomgeving / dorpen en wijken

- Verhogen kwaliteit openbare ruimte.
- Toegangs- en hoofdwegen kwalitatief op hoog niveau.
- Behouden en investeren in sociale en culturele voorzieningen in de wijken.
- Democratisch gekozen wijkraad.
- Heropenen zwembad 'De Brug'.
- Herstructureren dorpskern Usselo.
- Usseler Es niet bebouwen en als cultureel erfgoed erkennen!

Burgerinitiatieven

- Burgers in het eerste stadium reeds bij plannen betrekken.
- Wijkbudgetten blijvend handhaven en zonodig verhogen.
- Bindend referendum.

Verkeer en mobiliteit

- Realisatie Noordelijke Ontsluiting Enschede Kennispark (NOEK).
- Extra ontsluiting Glanerbrug.
- Verbeteren doorstroming singels.

Duurzaamheid en milieu

- Geen windmolens in het buitengebied.
- Geen omgekeerd inzamelen.
- Bevorderen stadslandbouw.

Veiligheid en preventie

- Instellen stadsmariniers/meer blauw op straat.
- Bestrijding drugs- en woonoverlast (aso-wet).
- Scooterverbod binnenstad.
- Meer handhaving.

Gezondheidszorg en sociale voorzieningen

- Mantelzorgondersteuning.
- Geen bureaucratie in de zorg.
- Mensen die het echt nodig hebben blijven ondersteunen.
- Individueel maatwerk bij gebruik van WMO.
- Misbruik sociale voorzieningen hard aanpakken.
- Kinderarmoede is onacceptabel.

Werkgelegenheid en economie

- Winkels zondag open.
- Meer aandacht voor mensen in de bijstand.
- Snelle afhandeling vergunningen (flitsvergunning).
- Bredere inzet ondernemersloket.

Ouderenbeleid

- Openbaar vervoer goedkoper voor ouderen.
- Levensbestendige grondgebonden woningen.

Financiën

- Geen verhoging van de lokale lasten boven inflatie.
- Monopolie op gemeentelijke subsidie eraf (elk initiatief moet gehoord en bekeken worden).

Onderwijs en sport

- Meer aandacht en extra investeren in de sport.
- Leerlingen op basisscholen reeds interesseren voor technisch onderwijs.
- Behouden projectgelden onderwijs (LEA).
- Jeugd stimuleren om meer te bewegen om daarmee overgewicht tegen te gaan.

***Al 25 jaar
dé lokale partij
van Enschede***

www.burgerbelangenenschede.nl